

النبا

الفيصل

مرتبه

أشهر لتسهـ . فوزـيـهـ عـبدـ الرـشـيدـ إـبرـاهـيمـ

پاکـاـ شـرقـ کـتـبـخـانـهـ سـیـ نـشـرـیـاتـنـدـنـ

برـلـنـ ۱۹۱۸ـ سـنـ

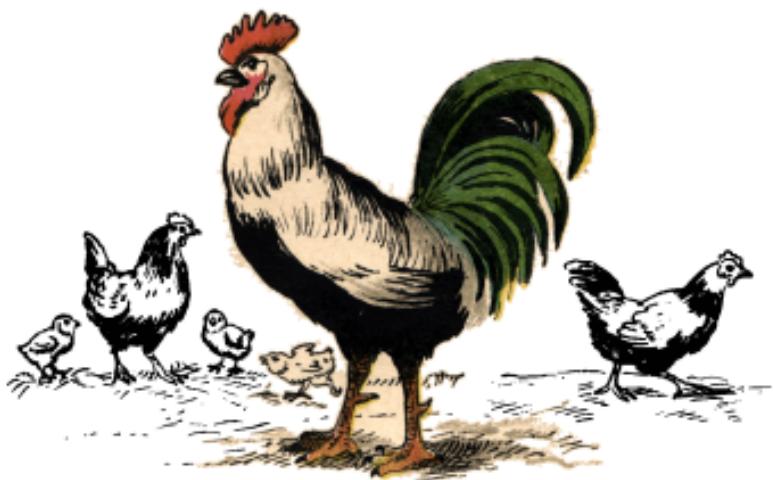
مقدمه

- بو الفانی ترتیب ایتو اشنده ایک توولی مقصود ڪو زده طوتولدی .
- ۱ - ممکن بولغان قدریمش اوسمیلر نک برنجی درس لرینی جیڪلا یتو و درس لرنی کوکل آچارلوق رہوشدہ او نکارو .
- ۲ - مكتب درس لرینک برنجی کونندن ٺو ف شاڪر دلردہ آناںل نک ترقی سنه غیرت ایتو .

يا کادرس باشلاوجي يهش اوسمیلر گه خصوصاً ذهن لري ييك ٺو ف آچن
بولنان بالارغه مكتب درس لرینک شادلوق تشکيل ایتوب آور یوک بولاؤن ٿامين
أوجون باشندې غىمار سەر ييك جيڪل ایتوب ترتیب ایتلدی . او قونک آقزىلاب
غنه بالانک استعدادنہ کوره آور ایته بارووئنه دقت ایتکاندن باشقه حرف لرنک
يا زلورنده دوجه ، درجه يكل دن چيتونکه طوری گيتلدي . منه شوکا کوره
بو اصول بلهن بار ظاندہ ييك کوب بالالي مكتب صفت زنده غى آز استعدادلى بالار
يكل لک بلهن درس تعقب ایته بلور لر ديب ڦئيور گه ياري . کتاب ڙنک بالار
اوچون شادلوق تشکيل ایتوب ياخشى نېجھلر پروون اميد ایته بز .
لسان مسئله سنه ڪلسڪ آصل الفبا کتابنک ممکن قدر صاف خلق تنه بولو
ويشه بالخاسه غیرت ایتلدی .

أشمه لسہر . فوزیہ عبدالرشید ابراهیم .

- - -

1

1

— 4 —

T

J

- • -

ی

ا آی

ی آی ا

و

آو او آی

و او آو

۵ (هادی)

آه واه واہ اوی

آه
واہ
وah
ه

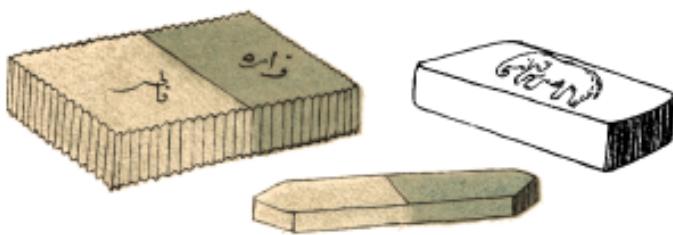
- ^ -

د

د ه وه آوا د ای اوی

د د ه وه

ر

آر دار اور

آوری

ر آر دار

ی - ی

(یوری) یوری

(یاری) یاری

آیو داری یادا

آیو یوری ی

ب - ب

(بار) بار بوری

بو بابا ده وه

دارو

بای بورا

ت

یات رهت ایر
بای بوی داری
آیو

ت - ذ

(توره) توره

آتا ياتا بار

وای یوت

آوده

آنا توره

ن

یان یون باو آوا

تاتار بوری بار

ن - ذ

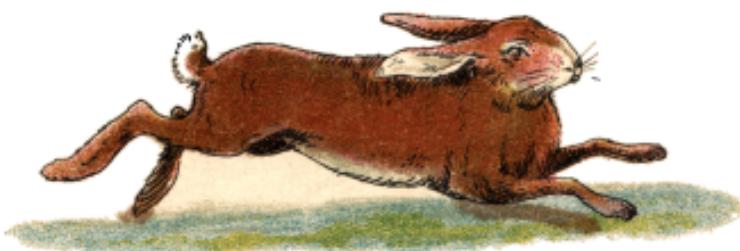
(نور) نور

آنا یانا اون

بابای آیو قاتار

بارا

اون آنا ن

ق

آق یوق بای

داق ده وه بار

آتا یوق

ق - ۋ

(قار) قار قورى ياقا

تاراق تاري نوري بار

قار آق

ف قار ياقا آف

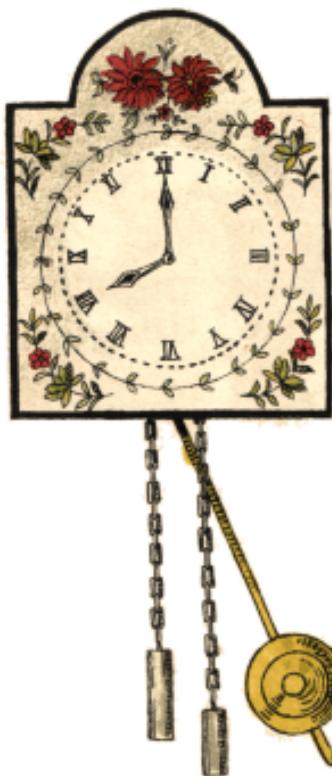
ش

باش آش قوش
داندا تاقر برباقا بوقوش

ش - ش

(ش ار) شار شوشی آشا
اوراق بوش قاش قاره
بابای قارت

ش شان شو بوش قش

(سر) سر سوری سین
قان آناشاد اوت یاندی
بوش یوری

س ساره سر سین

چ

آچ قاچ ساچ نوری
اوقدی آيو قارده يوري
سین آشا

چ - پ

(چانا) چانا ناچار چوب
یوقاری تارقاو اودن
بوری قاچدی تاتار
یورودی

ج آج قاچا چوب

ج - ج

تاج جان چاره

جل قوش سوروسی

اوت یاندی

قوناق بار

۰

ج - چ - آج - ح

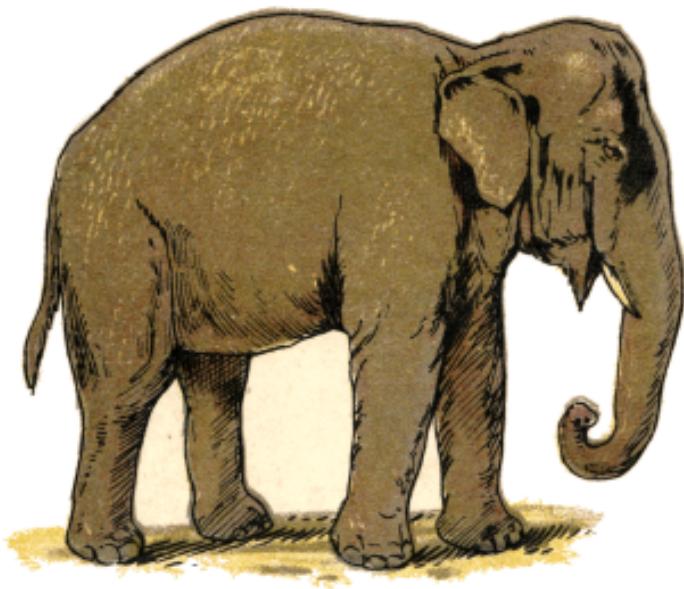
جو بچی آقچه باقچه

قارچق اتچ چو قر

بابای قوش قودی

آچو ناچار

ناج جر جن چمی

ف - ف

فاروق فانار آرش اوسدی

قویان قاچدی

تاج یوق آناده تاراق بار

ف فاروف فوف فربد

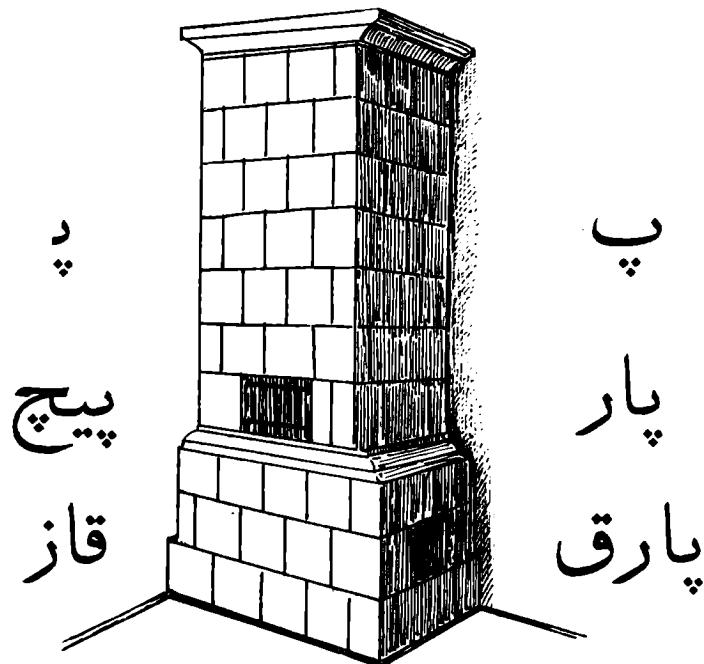
ز

زار آز سوز فایتون ناز

آتا او قودی اتچ او چدی

باقچه بار

ز سوز بز سر راست

یات قز یازو یازدی
فایتون یورودی
باش آوری

پوب پار پ

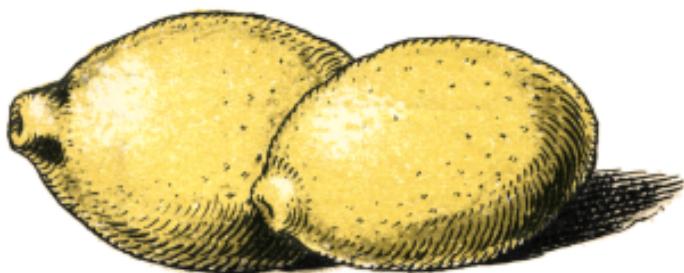
م

قوم یازدم او قودم باق
قر پچراق او رام
نوری آز آشادی
فانارنی یاق

م - م

(مای) مای موین ماتور
جب ساز دورت بر قاز
آق ایدی قز او قودی

مای موین م

ل

آل بال قول آقچه
زيان زور اول ماتور ايدي
بال يردم مای آشا

ل - ل

(آلدم) آلدم لامپه
قولدن فاروق مال بار
مالای اوینادی
مین یورودم
بالق ماتور یوزه

آلای بالق ل

ك

(كوز) كون كوب
كاراب آرپا شورپا
قورقاق سوت اچدى
چەچەك بار كرپى كوردىك

ك كاراب كرپى

ج ا م د

عالاج الدین تمگرالدین اوغلنہ

يا كاپيته حديقه بيكه يورظنه

فازان

خ - خ

خان خوش خورلق
مكتب درس ياولق
خوجه ڪاروان ڪامزول
اوزون ڪومرقاره بول

ح - ح

حال حاجی کتاب
قزلر قردہ یوری لر
حالم بیک یاخشی
سین یازو یازما
حاجت یوق

ح خان حاجی حوش

ع ء

عادت عالم ساعت
خاتون کوز قاش فانار
خوش بول حسن اوقدی
 حاجی بوکون کیلدی

غ - غ

آغاى باغانا آغاچ يارما
باچه ده كوب چه چه کى
بار كېيت دن كتاب آلدەم
ساعت اوں ايکي بولدى

ع عادى غريب

ط

طوطی طامر

طوغان

عارف

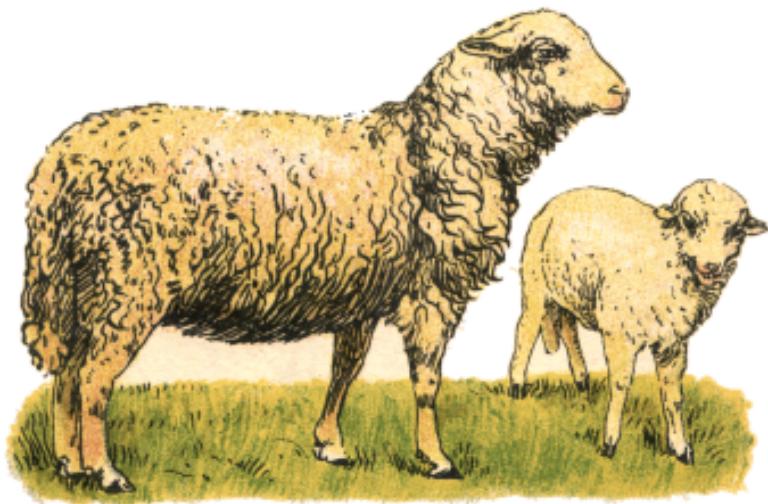
يالقاو

رحمت

طوب اوینادق طورنا

اوزون بورون آغای

اوراقده طوطی قوش

ص - ۴

صارق صوغان اتچ
أتکای قوناق ياز قوياشى
چبىش يوگرە صalam
صارى بولا ماجى بالاسى
چىه قزل

ض ض
ذ

ضرر ذاکر قاضی ضیا ذکر
 ذهن ببابی روزه طوته
 یین صوده یوزدم
 هؤذن هنارهده حضرت
 قرآن اوقدی

ص ص رضا ذاکر ذهن

۴ - ۴ - ۵ - ۵

د وہ هادی شهر ہر ضابط
فیضی عارفہ یا خشی قز
عزت شہر کہ کیتھی
کورکہ قاچدی
صاند و غاجچ صایری آرش
اور ہادم

ہ ہادی ہر شهر

ژ

اژدرها ژورنال طامر آملا
طوفراق بالق صوده ياشى
قاضى قوشدى
آنام آبا ژورآلدى
ذاكى ياخشى مالاي
عسکر كيله

ژار ژورنال

ظ - ث

ظالم وعظ هیراث ثروت
ثواب ظاهر هنر لی کشی
مؤذن دعا قیلدی
ژورنال او قودم
ژاندارمه کیلدی
عسکر صوغش ده
استاذ درس بیردی

ط ظاهر ظالم ثواب

ک - ٿ - گ

آڻ دوڳي تاڱري سڀا
هيٺا هوڻ موڳوز
ديڱزده دومان بار
بالا بولمه گه گردي
فيل آرسلان اورمان
د ه يه شى لر ماتور فه س
آلدم با زارغه باردم

ع - ئ - ح
غ - خ - غ
ق - ق - ف - ف

کعبه جمعه جامع باشقه

عغور کوب یوروڈی
جمعه کون نمازغه باردم
معلم آفرین بیردی
انگام قوناقغه کیتدی
صیر فائدہ لی حیوان

مین فرده یوگه من. گول لر چهچه ک آکالا. جای کونی
هوالر اسی بوله. بالالر اوینی لر. اورمان یه شل. منه یاز کيلدي.

یاز بولناج بز قرغه اورمانه چنه بز. بز آنده یوگه بز.
سیکره بز، اوینیز، کوله بز. آرغاچ یومشاق اوله نلدده یال اینه
بز. چهچه ک لدن ماتور ڈینوک لر یاصیز. نیندی ماتور بیت
یاز کونی. . .

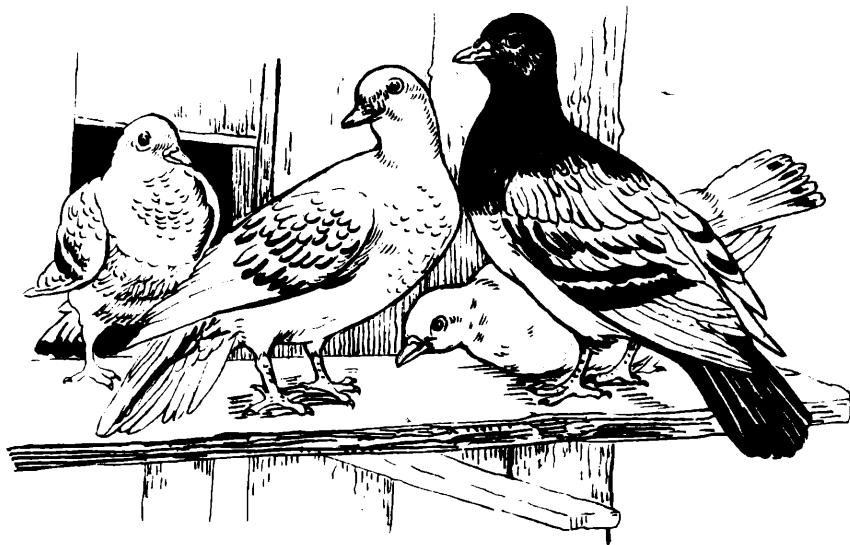
بالق صوده يەشى. اوردەكەلر يەنەدە يوزەل. سليمان يەنە
بويىنه كىتەسەن يېك ياراٹە. مالاي بالق طوته. اوردەكەلر
قودتلىنى يېك يارا توپ آشى ل.

يەلغەدە

بىز نىك آولدە يەنە بار. آندە يېك كوب بالق لر يەشى.
شوندە ئوق اوردەكەلر دە يوزەلر. آلار آندە اوزلرى يەنە آشاو ايبرلىرى
أزىزلىر. منه سو اچىدە بىر اوردەك اوزىنە قودت طابدى. مىن
اوردەكەلر كە قارى سىن يېك يارا تام.

مین او رندن هر گون ییک ایرته طورامن. طاوق نوراق آشی. مین انکا منی یاراتامن. کوکارچنل گور لیلر. ایشک یابق. مین ایشکنی آچامن. یو قاری صارای تو باسنه کوکارچن او یاسی

بار. هر گون ایرته بلهن مین او یانک ایشکن آچامن. آلارغه نوراق تو کامن. کوکارچنل آشغوب آشغوب نوراق آشی لر. مین کوکارچنل نی ییک یارا تامن.

اور مان یه مثل . اینهن آغاچنده تین او طره . تین او رمانده یه شی .
توکی نک گودره قویروغی بار . مین فاچامن . سین او بسار غه
باراتاسک .

تین

کجه مین اور مانه کدم . آنده این آغاچی اوستدہ تین او طره
ایدی . اول قوکنهر و بیک زور قوبروقلی . ایکی آت آیاغی
آراستدہ نکله طونه ایدی . مینی کودو بلن برافقه فاجدی .

مینم اسم مريم. آنچه خافظ ديلار. بالا قويوندي. آني
بالاني اوياندره. مين ايته طورغاج كولمه گئى كىمن. مين چاي
اچه من. قورچاغم يك عقللى.

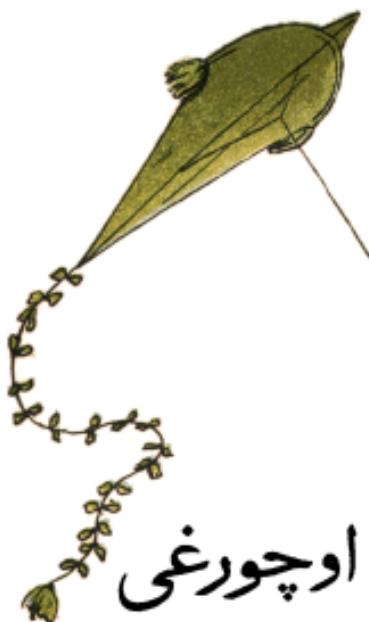

كورچاق

مینم قورچاغىنك اسى ايمىه. ساچلى صارى كوزلى قاره.
آنى مىكا بېيرەمە انكام بولەك ايتوپ بىردى. هە آفشار
كورچاغىنى يووندرغاج يىشىكە صالامن. ايته بلەن اوزم طوروب
كىنکاج قورچاغىنى دە كىندرە من. ايمىه يك عقللى بولنان اوچون
مین آنى يك ياراتامن

مین درس اویره نه من. فرده چه کلار اوسه. گل چوار
 بولا. مین بروئینوک ياصى من.
 آنى شهر گە كىتدى.

كم يلى؟ كم بازارغە كىتدى؟
 نى يالترى؟ نى قىقرە؟

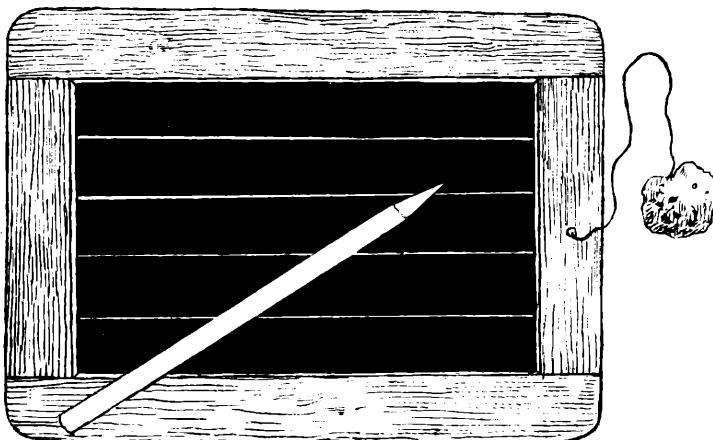

اوچورغۇ

مېن يىك ما تورد يەشل اوچورغۇ
 يم باد. مكتىبدن چنوب درس ل
 منى قاراگاج قرغە كىتوب
 اوچورغۇ اوچرامن. اول
 يىك پۇغارى اوچا. مېن
 اوچورغۇ يم او زون جب
 گە به يله نكان.

يازو تاقتسى قاره بولا. مىم برطاش قلم بار. مىن حساب
يازامن. مىكتب ده صانارغه اويره نه من. احمدنك براؤنى بار.
حسن آلام آشى.

مىم يازو تاقتمام

مىكتب شاكردى لينه يازو تاقتسى بلهن طاش قلم كيره ك بولا.
ميكاده انكام بازاددن بريازو تاقتسى صاتوب آلدى. تاقتنك
برياننه حرف لر ايكنچى ياغنه ده حساب يازه من. ناچاري يازلغان بولسە
بولوط بلهن سورتوب طاشلى من. رسم ياصى سندە بلهمن. هر وقت
آلام، چىه، جىله ك، اوستەل، آط، طاووق كك سويكان ئىيرلىمنك
دسلئون چغا زە من.

قاراق. مینم بوزکم بار. اورام سېرىكىسى بلهن اورام سېرەل.
بىزنىڭ أت نك قاره كوزلىرى بار.

كم پىشىھە ؟ كم قارماق صالا ؟
كم يازويازە ؟ كم اوقتە ؟

قار قورچاق

كىچە بىزقاردىن قورچاق ياصادق. اول حاضر بىزنىڭ باقچەدە
ضورە. كوزلىرى، آوزى كومىرىدىن. بورنى كىشىرىدىن. باشندە بوزگى
قولىنده سېرىكىسى بار. اول يېك قورقۇچ توسلى.

قش

کونلر قسنه. اورامده يك صوق. قاريوا. بالالر باچجه ده
 قار طوبی اوينيلر. شولايوق قاردن قورچاقده ياصى لر. قايربالالر
 يلغەغە كىتوب بوز اوستنده شووالر. بولمەدە جىلى. آقشام بولناج
 بالالر پىچ ياننده اوطروب اوزلننك صورتلى كتابلىن اوقي لر.

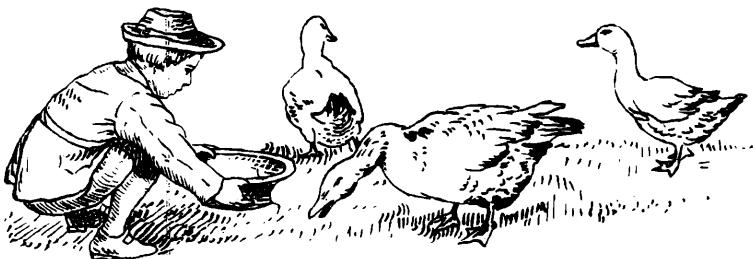
آپاق صاقال قارت باباى
 آق كىوملى قش باباى
 سيندن قورقوب طندى بولون اورمانلر
 تاجدى قوشلر، چەچەكار يافراھلر
 بزدە كردك اويلر كە
 پىچ ياننده اوينارغە
 سيندن قورقوب كىھ بىزز قالون طولنر
 جىلى بوروك كىز قاطابىيەلى لر.

مین پىچ ياغامن. اول كانكى شووا. سين قاردن قورچاڭ
 ياصى سك. طشىدە صوق. قاريوا. يلغەدە بوزقاڭان.

نى قىچرى ؟ نرسە كوك ؟
 كم صورى ؟ كم خىلە كار ؟

قاز ژارکوی تەملى بولا. قاز اىتى يېك مایلى. صو اوته
كوردنه. مىن آقشام يوقلارغە ياتام. كىچە قاراننى بولا. آى
كۆكىه طورە.

. كم يوقلى؟ كم صىزغۇرە؟
كم جىلى؟ كم شاولى؟

قازلر

آز بارده قازلر يودىلر. آلا راولن آشى لر. غوغىداشوب يودىلر.
بىلە كاي عىمان آلا رغە طاباق بلەن صو كىتروب أچرىگە يىرىدى. آقشام
بولسە اول قازلرن أويالىينە قووا. آلار او يادە يوقلى لر.

یاز بولنچ قوشلر بزگه کیری قایتلر. قوش او بیاسدە بش بیورقە
بار. مالای آگاج باشە چنە. باقا قچقرە. یاکنیر یاوا.

ینک دورت و فتی. یاز. جای. کوز^۱. قشن:

طورنا

بو گون طورنا کىلدى.
آنک قزل او زون بورنى بار.
آيا قلريده قزل. اول او زىنه
مۇرجه تو بېسندە اويا ياصى.
صازلرغە باروب او زىنه و بالالىنه
آتارغە قور تىڭ ئىزلى. اول
بىك يىش بى آيانى او سىندە
طورورغە ياراتا.

يا لقاو قاره قولاق

کيچي قاره قولاق مونده!
ئېيدە اويرەن چاپكىك كە.
أوينابق ايكاو براز برگە،
كيل آرت آياغكە او طور!
طورما يا لقاو هر و قىتىدە،
سلام بىروب دوستلار كە.
او يىرەن يە شلى بۇ گلور كە.
او كەنگەن بىرساولا شورغە.

أويىرەن بولارنىڭ ھە سن.
يە شلى يېكىل بىت بله سن.
قارتا يوب قاتقاچ سو يە كاركىن.
او كەنگەن بولوز أويىرە نۇرۇك.

بىزنىڭ ئات

بىزنىڭ ئات نىڭ اسى
قاره قولاق. اول سۈزىنى
تۈسىلى بولوب بىك درست

لكلى صاقچى. تون بولسە او يېزنى قاراقدىن صاقلاپ بوقلا
مېچە طورە. بىرە ريات كىشى كودسە ئورورگە طوتىنە. قاي وقت بىز
آننىڭ بىلەن بىرگە يورورگە چفا بىز. اول بىزنىڭ ھە بىزنى بىك يادا ما.

آنچی آش پشه. بالا قورچاق بلهن اوینی. چه چه کلر باقچه ده
اوسلر. قویان کسته ياراتا.
آطه نک کونلری: جمعه، شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سهشنبه،
چهارشنبه، پنجشنبه.

به یرهم کونی

ماتور بولسون ایندی بو یروک طامی بولسون ایندی بو بوره ک زینب، عائمه بیک فروانده، عائمه آشنج اون شیکر ایزه، زینب فورمانگه مایلاب تره.

به لش پشندی تیزره ک بول تیزره ک.

اول نیندی قزل. نیندی ماتورا

ماتور بولناج تهمی ده بولورا

مین سوت اچه من. قوی اولن آنى. صير سوت بيره.
بالا ماتور. ماجى طاتلى طاماق.

أولن نيندى تو سده؟ كوك نيجوك تو سده؟

يازو تاقەسى نيندى؟ قار نيجوك تو سده؟

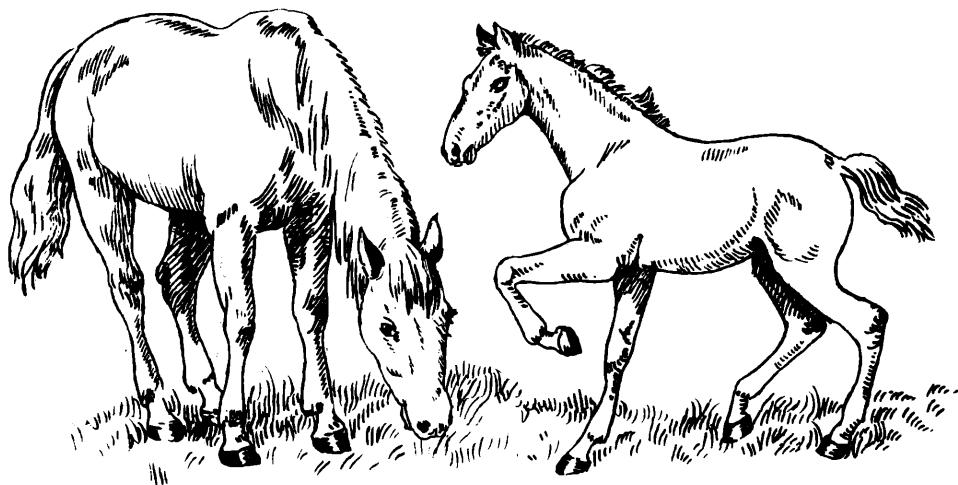

كچە

عائشە آپانىك بر كچەسى بار. اسمى مرجان. مرجان عائشە آپاغە هرگون سوت بيره. آنك سوتى قايماقلۇ و تەملۇ. عائشە آپادە مرجان نى هرگون يە شل اولتلر بىلەن سىلى. كچە لەمە سىدە طاتلى طاماق بولالار. كچە سوتى بىك فاندەلى.

آما چا با . صیریوردی . باقا سیکره . بالق یوزه . قوش اوچا .
ئەکەم توکەم شووا .

سین قای کونلرده مکتبکە یوریسک ؟
آطنه ده نیچە کون بار ؛ بزقايسى کون به یرم ایتەبز ؟

آط

آط اوی حیوانى . اوی بىزگە بىك كوب ياردم ایته . آربال
بىزنى طاشى . صوقالى بىزنى طارتا . كشى لرنى اوستنە ده اطلانى دروب
يوردە . ياز بولىسە اوی اولن آشى . قش كونلىرى صولى بلهن پچەن
بىرە بىز . آطانك بالاسنە طاي دىه لر .

قویان بالاسی صوری بولا. ڪبته توته لده اُوسه. مین
بودچاق یاراتام. قویاش یالتری. تکرمنچی تکرمنکه بارا. آوچی
اوزمانده آو آولی.

أَنْ نِيشْلِي؟ بَاقا نِيشْلِي؟

فَوش نِيشْلِي؟ بَالْق نِيشْلِي؟

أُوى قويانلى

بله ڪای نورىنه نك اُوج اُويى قويانلى يار. آلاز آز بازده
اوياده يەشيلر. ايرته بلەن بىك ايرته نورىنه اويانك ايشكن آجا.
آلاز سىكروب باقجه غە چەھەلدە تورلى يە سلاك لر بلەن سىلانلە.
بىك يېش نورىنه آلارغە توته لدن ڪبته يافراڭلى آلوپ چەھوب
آساتا. قويانلى ڪبته نى ھەمە ئىبردن آرتق یار اخالىر.

قوش لر

ایرته بلن قویاش اوزنک

ماتورنورلن یدرأوسته

چه جوبه لن قوشلده

اویانعل. آلاراهه نی سویولی

حرمنه پیک موکلی

ایتوب اوزلرنک ماتود کوبلون

صایریلر. آندن صوک فراغه

نوجوب اوزلرنه آنا و ایمیلی از لیلر.

الله نی سویوجی بالاردہ

موندی ماتورلقلر. موکلی قوشلر. انکارلن

انکارلن باغشلاغان زورتاگری لینه قول کوتاروب دعاعیلونی او نو تیلر.

ایرته نکی دعا

صورا غائزه منک بازن بیرکان ای خدام!

کوله ده قاری قویاش. اویاندره مینی:

توم راحت یوقلاقان رحیم آلم

تره زه مدن کیتی. قرقدره مینی،

سویونجلر بید کونمه ده قادر مولام:

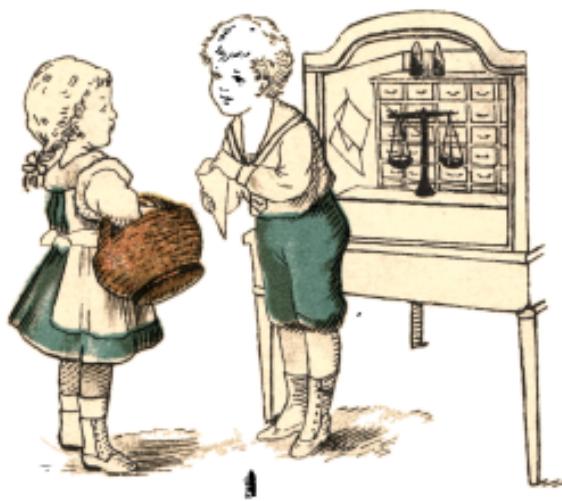
طوروب یو ام چیسته سوبلهن یوز کوزنی

ایتم شکر. یالوا دام آچوب قولنی.

ایتم اتکام. انکام هم مینی ای خدام!

آلام، آلام آغاچنده اوسه. چیکلاوک آذاچنده چیکلاوک بار. این
آغاچنده نه کله لر بولا. قارلغان قارلغان آغاچنده اوسه. چه آغاچی
بزگه چیه بیره.

اول قاربک آق، صوکندن ثولن بک یه شل، آندنصوک قان
بک قزل، تهی دیسک بیک تهمل.

کیت

بله کای احمد کیت آچدی. آنک کیتنه نیکو لاذر. چهار.
کافیت لر، میندالر، او زوملر، آمالار بیک ماتور ایپرل بار. منه صیحه ده
آبغی سنک کیتندن اون ین آقچه سی بلهن بیک کوب ایپرل آلدی.
بو آقچه نی آکا انکاسی بولاک ایتوب بیرکان ایدی.

أَتْ بِلْهَنْ مَاچِي

بِزْ نَكْ بِرْ أَتْ بِزْ أَيْكِي مَاچِي بِزْ بَارْ. أَتْ نَكْ أَسْمَى آمَازْ. مَاچِي لِ
بِزْ بُولَارْسْ بِلْهَنْ آقْ تُوشْ. آلَارْ أُوچِيدَهْ نَهْلَى يِيكْ يِهْنَلْ. اما
بِرْ بِرْلَونْ يِيكْ يَارْ آنَهْلَ. سِلْمَهْ نَكْ اوْ يُونْجَا قَلْرِي بِلْهَنْ يِيكْ شَادْلَانْوبْ
أُويْنِيلْرْ. منه آلَارْ
أُوچُوسِي اينَدِي ايرْ نَهْدَنْ
بِيرِي اوْيِنِي لِ.

بُولَارْسْ بِلْهَنْ آقْ تُوشْ اوْيِنِي اوْيِنِي يِيكْ آرِينَانْلَرْ. شُونَكْ اوْچُونْ
آلاْ اسْكَالْمَهْ كَهْ اوْ طَرُوبْ يَالْ اِنْكَجْيِي بُولَدِيلْرْ. اما شَايَانْ آمَازْ هَانَنْدَهْ
أُونَسَابْ طُوقَنْ. آلَارْغَهْ طَاغَنْ بِرَازْ بِرْ كَهْ اوْيِنَا يِقْ دِيْبْ يَالْهَ.

سِنْكْ أَنْكْ بَارِمِي: اولْ نَيَندِي تُوسَدَهْ؟

سِنْكْ مَاچِكْ بَارِمِي: مَاچِي نِيشْلِي؟

مکتب

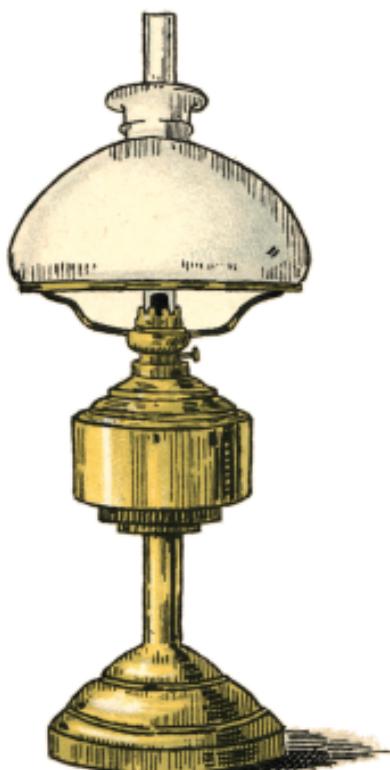
مین هر کون ایرته بلهن ساعت يدی ده طورامن. یوونوب
باشمی تارا غاج اوستمه کیه من. چایمنی اچه من. درسلمنی بر
طابقر او قوب چفتاج ساعت سکزده مکتبکه کیته من. مین مکتبده
او قورغه، یازارغه، صانارغه رسم اشلرگه جرلا دغه اویرهه من.

هر کون ایرته طورامن
یوز کوز منی یو و امن
آنکام آنکام او بکا چدن
مکتبه کیته من.

لامپه

هر گون ایرنه بلهن آپای لامپه نک شیشه لرن سورمه کیراسین
 صالا میتملن طازارتا. آتشام
 بولوب او رطه لق قار اتفی لانفاج
 لامپه نی یاغوب اوسته لکه کیتر
 و ب قویا. اول وقت بز همه بز
 اوسته ل نه یله سنه او طروب نه
 کیت کتابلر بزنی او ق بز. ائی ده
 بزنک یانه او طروب کیو ملر تکه
 ما خود ببر ایبر جای. ساعت
 سکرده آتشام آشیزني آشاغاج
 انتکای آنکاییکه خیرلی کیجه ل تلهب
 یوقلا رغه کته بز.

صفدهنی کوره سک؟ سیکا مکبده نیندی ایبرل کیره ک؟

کوباله‌کی

بر کون مریم انکاسی بلهن یورورگه کیدی. اول یولده بار غانده
قجتانلر اوستده نیندیدر قاره قورنلر کوردی. انکاسی بو قورنلردن
بره رسن او یکه آلب قایتودغه قوتدی. او یکه قایتاج بولنی
بر استاکان اچه

قویدروب اوستن
کاعذ بلهن به یلدی.
مریم هر کون
قودتارغه قادری به
شل یا فراقلر بیره
ایدی. ۱۴ کون
صوک قورنلر بتولای
بوق بولایلر. کاعزده
نیندیدر باشرز آیا
قز یمورقه بک به
کای آیرلر بار ایدی.

بر نیچه کون دن صوک ایندی اول یمورقه لدن ماتور کو به له کلر بولدی.
مریم آلرق باچجه غه آلب چنوب او چوردی. حاضر ایندی اول کو به له ک
کورکان صاین بومین استاکاندن اوچنان کوباله‌ک لرد در دیب شادلانه در.

جمعه و بايرام كونى

مېن بوكۇن مكتىكە كىتىم. ايرته ندە
كىتىم. بوكۇن عرفە، بايرام كىچى. ايرته
كە ايندى بوتۇلاي اوک يىك زوربايرام.

مېن ايندى نىچە آيدىن بىرلى مكتب
كە كىتم، بارى جمعە كونلرىگە كىتسى
ايدم. أتىم دە هر كون أشلى، أشکە
بارا جمعە كونلرىگە اويدە بولا. أتىم دە
جمعە دن باشقە كونلرى تىگنە، يووا،
تۈرىلى أشلر أشلى اما جمعە كونلرى، نمازقىلوب
كوبىرە كە بىزنىڭ بلهن سوپىلە
شوب اوطرە تىگىمى، يازىمى. چونكە
جمعە كون بىزنىڭ يال ايتوب دعا

ايتە طورغان بايرامبىز. آطنه بويى طرشوب أشلە گانلرکە يال ايتۇ،
دعاقىلۇ كونى اوyle وقىتىدە أتىم بلهن ايكاو مسجدكە كىتە بىز.
ايرته كە ايرتۇگ طوروب ياكى كىومىرنى كىيم. أتىم دە كىنە
ايكىيز مسجدكە كىتە بىز. آنده يىك كوب كشى بار، مېن كىك بالالرده
كوب، آتال، آبى لە نمازقىلەل، دعا ايتوب دەخت اوقي لە.

من ئى نمازقىلە بلىم . بىچىتىدە كنه قېقىمىچە - يلامىچە اوطرام .
مېندە تلم بلهن اللهغە دعا ايتەم . مىكا ياخشى كىوملر ، ئى ، ئى بىرkanى
اوچون ، ئى يە آقچەلر ، اوى لرى بىرkanى اوچون رحمت لرى ايتەم . ئىيم .
أنىم ، اوزىمە ، طوغانلىرمە صاولق ، بايلىق ، راحلىك تىم .
مسجد كە كىلكانىردى ، اويدە قالقان آورولىدە بوکون آلاھىغە يالوارەلر ،
دعاء ايتەلر ، رحمت اوقىل .

بىزكە دعا كونلىرى ، راحت كونلىرى . بىروجى آلاھىغە ھە كشى دە
بوکون چىن كوكىلندىن سجدە ايتە .
نمازدىن سوڭ بىز اوئىكە قايتا بىز . ئىيم بلهن ئىنم نىك قوللارنى
اوېم آلاردە مىنى اوېلر . قوناقلىرىكىلە : « بايراملر مبارك بولسۇن »
دىيىشەلر . بىزده طوغانلىرغە بشلىكە كىتە بىز . بايراملارنى قوتلى بىز .
چە كچە كىلر ، به لىش لرى آشىز .

بايرام مبارك بىرگۈن . اول كون ھە كشى شادلانە قوناقىعە
يورى مسجدكە بارا .

قېقىمىچە

احمد بلهن فاطىمە آزباردە غى طاۋووق أوياسنە كىسىدىلر . أويادە
آلتى يمورقە بارايدى . بول اىكى سىدە شول يمورقەلنى انكارلىنىه
اوزلىرى ايلتوب بىرورگە تلى لر ، منه شونك اوچون طالاشورغە

طوطندیلر. آلارایندي طالاشه، طالашه یمودقەلنى آياقلرى بلهن ایزوب بتورکانلىكىرندن بر أیبرسز اویگە كرديلر. بوحالنى كوركان انكارلى ایكى سنه ده يېك آچولاندى وجزاده بىردى.

صاندوغاج بالاسى

بلەكاي صاندوغاج تېك كنه او ياسنده او طرهسى كىلىمى ياقىدەغى آلاما آغاچنە اوچارغە آشقىنە ايدى. انكاسى آتى او يادن چقاواوچون اوگوتلى تىرە ياقده قارجەلر يوركان سوپىلى در ايدى، اما عقللىز. صاندوغاج بالاسى بو سوزلىنى طكلاڭىدە. انكاسى اوچوب كۈزدن يوغالو بلهن آلاما آغاچنە اوچوب چىدى. آنكى بو كىنى كوب سورىدە. طرناقلرى آراسنە ئەكدركان رەيىمىز قارجە مىسکن صاندوغاجنى آسا بدە بىردى.

تىچقان بالاسى

بر تىچقان بالاسى يېك تەملى مائى كىسە كى آصلوب طورغان بر باصمۇ كوردى. اول بوماينى ايسنەب كنه قارارغە تلى درايدى. بوأوى بلهن مائى كىسە كنه يوگىوب باردىدە بورنى بلهن تورتىلدى. باصمۇ شارت ايتوب قابلاندى. منه شولاى ايتوب عقل سز تىچقان بالاسىدە باصمۇقدە قالدى.

عقلسز کچه

برکون پکه قویودن صواچارکه اویلاדי. منه قویوغه باشن
ایکاج ئوق صوده اوزنک شهوله سن کوردى. اول قارشندەغى
شهولەنى اوزى بلهن کورە سورگە کېلکان ایکنچى برپکە دىب
اویلادى. يىك يامان آچولاتوب صودەغى پکە كە طاشلاندى.
عقلسز پکە شولاي ايتوب صواچەن تىرىلندى.

بىزنىڭ آما آغاچ

بىزنىڭ باقچەدە يىك زور آما آغاچى باد. اول آغاچى بىزنىڭ
ده وئەتى ایککان. اول اوزى يىك قالۇن بولوب طالىرندە بله كاى
قوشلار اوزلەينه اوياياصىلر. جەى كۆنی بىزنىڭ آما آغاچ چىچكلىر بلهن
قاپلانى، ئەكۈزكۆن قىل آمالارپىشە.

ھاي آيندە

كۆك يوزى آچقـ قوياش يالترى. هوايىك جلى. اورمان يە
شىللكلر بلهن كيونكان. ئە، يىش آغاچلىرى بتۇللاي چەچەك اچنده
طورەلر. بتون قرقەچەكلرى اوزلەينك ماتورايسلىرى بلهن هواني

طوطرانلر. هر ياقده صاندوغاچلر صاييريلر. طورناده اُوي توبه سنه گى اوياسته كىرى قايتدى. صوده باقالار قىقىره، مائى قودىلىرى هواده ۋۇلدىلر. نىندى ماورد مائى آىي.

كورقاڭ زهرە

زهرە بىك قورقاڭ برقى ايدى. بر اقشام انكاسى آنى كورشىكە يياردى. هواده آى بىك ياقتى نورلانە، هر ياققە شەولە سن چەچە ايدى. بىردن بىزىغىب^{بىزىغىب} اوزىنگى يانىدە قارە بىرنسە كوركان توسلى بولدى. اول اورامنڭ ايىكىنجى ياغنە سىكىردى، اما بوقارە نرسە آنڭ بلەن بىرگە سىكىردى. اول بىك آشغۇب^{آشغۇب} كورشى أويىنە يوگە باشلاغان ايدى قارە ئىيرىدە آنڭ آرتىندىن يوگۇرگە طوتندى. زهرە بتونلاي تېرەب كورشىكە كىلوب يىتى و يولدەنى كوركان آكلا تورغە كىشدى. كورشى بىك كوب كولكىاندىصوڭ زهرەنگ اوزكولە كە سىدن قورقاڭلۇن سوپىلەدى.

در ستگلی ات

بر تگرمنچی نک ییک عقللی اتی بار ایدی. ایندی اول ییک قار
تایفانی اوچون کوزی ناچار کوره ایدی، تشرییده اوئی باشلاغان ایدی.
تگرمنچی ده مسکین اتنی اشکه یارامی دیب آطوب او تردگه اویلاپ
یوریدر ایدی. برکون صو بوینده اویناب یورکان تگرمنچی مالایی
صوغه توشدى. مونی کورکان عقللی ات اوزن صوغه طاشلاپ مالایی
آلوب چهدی. اتنک موندی یاخشی لفن کورکان تگرمنچی حاضر
ایندی آنی ثولدرمه دی. عمرنک صوک کونه قدر ییک قدرلهب آصرادی.

قومسُزلق جزا سی

آوزینه ایت کیسه کی قابقان برأت صوده یوزوب باره ایدی.
منه اول صو اچنده اوزنک کوله گه سن کوردى. بوکوله گئنی آوزینه
ایت قابقان باشقه برأت دیب اویلاغانی اوچون آنک ده ایتن آورغه
تلەدی. اول بو اوی بلەن آوزن آچوغه ایتی صوغه توشدى. شولاى
ایتوب آج کوزلی ات بر کیسه ک ایتن ده آئى آلی قالدى.

بزنجىأت بلەن بزنجى ماچى

بزنجى برأت بزرده ماچى بزبار. أتنك اسى آق موين ماچى نك آرسلان. بول ايکىسى ببرلىن بردە ياد اتى لە. كىچە آرسلان آش اويندن آوزىنە برايت كىسەگى قابوب يوگروب كىلدى. مونى كوركان آق موين يىزگنه آرسلاننك اوستە سىكروب أىتن آلورغە تلهدى. آرسلان يىك تيز آلمه آغاچنك اوستە مندى: ئە آق موين آچولانوب يىك نق أورورگە طوطىدى.

طاتلى بوتقا

يىك يارلى أما يىك عقللى برقى بار ايدى. اول اوزنجى انكاسى بلەن يىك ايسكى برأويده طورەدر ايدى. بولنڭ آشارغە آشرى، كىارگە كىوملى دە يوق ايدى. بىرگۈزىن بوقزىن بولنڭ قايغۇسۇن بله. منه شۇئىڭ اوچون آكارغە سەحرلى چولك بولەك ايتوب يېرىدى. چولك كە پىش دىيدى كە تەملى بوتقا پىشە ايدى و يەر دىكاج بىشى وندن طوقتا لادر ايدى. قز يىك شادلانوب چولكنى انكاسە يىلدى. حاضر اىتىدى آلار آچقىلى تەكانلىرى حتلى بوتقا آشىلر ايدى. بىرگۈزى قز اويده يوقدە انكاسى بوتقا بىشە جىك بولدى. چولك پىش دىيدى.

چولك ييك ته ملي بوقا سن بشر ورگه طوتدى. ايندى يەرلەك بوقا بشکاج چولك يەر دىھرگە كىرەك ايدى خاتون بوسۇزنى سوپەرگە او نوتدى. منه چولك طوقتا و سز بوقا بشر وب بتون آشخانەنى يورطى، صوڭىدىن او داملىنى آولدەغى بتون ئويلىنى بوقا اچنده قالدردى. أول ھە يېرىنى بوقا بلەن طويرورغە تله كان توسلى طاشا ايدى. بتون آول خلق نېچۈك طوقتا طورغە بلى جە آبطرادىلر. آولدە بوتاغە باشلاغان بىرىنە أوى قالغان ايدى قىقايتوب يتدى. چولك طوقتادىكاج ئوق چولك طوقتادى. ايندى چولك طوقتادى أما شولاي بولسەدە بتون آول بوتاغە باقان اوجون آولنە كورگە تله كان كشى لە بوقا آسامىچە كە آلەلر ايدى.

عقللى تەقانلر

ھە وقت او زلن آبطراتقان ماجى دن يېچۈك قوطلو يولىرن او يلا سورغە دىب برکون تەقانلر زور جيون ياصادىلر. آلار موندە برقىڭراو آلوب ماجى نك مويىتە طاغۇ اوجون او يلا شدىلر. أول وقت بىز ماجى نك كىله باشلاغاننى اشتۇ بلەن قاچوب ئولگىر بىز دىھلەر ايدى. منه قىڭراو آندى. أما تەقانلر دن هېچ بىسى آنى ماجى نك مويىتە آصارغە باطرلىق اىتە آلمادىلر. شولاي ايتوب ماجى بو كۆ نكە قدر قىڭراو سز قالدى.

ماچى بالاسى او يوق اينه سى

بر يار لنه خاتون بار ايدي. بر كون أو طون جينار اوچون اول او رمانقه كيتدى. آقشام آرقە سندە يوكلنگان او طون بلەن قا يتقانده، قويىھ ياندە ميا ولاب ياتقان صرخا و بر ماچى بالاسى كوردى. فقير خاتون آورو ماچىنى قرغانوب آقرنەه آلدىدە اوينە آلوب كردى. ايشك توبنده ايکى بالاسى: «أنى نى كىتر دىك ؟ ...» دىوب قارشىلا ديلرده ماچى بالاسن آلاماقچى بولدىلر. اما خاتون ماچى نى بالالرىنە پىنارلر دىوب يير مەدى او زى ايتوب يىسکى كولكىنك اىچنە قويىدى، اچرکە سوت ييردى. خاتون يال ايتوب توز لگاندىن سوک قاراسە ماچى بالاسى يرنده يوق ايدي.

بر نىچە كون سوک فقير خاتون طاغن او رمانقه او طون جينار اوچون كيتدى. آقشام اوينە قايتوب كىلگاندە، ماچى بالاسى ياتقان قويىما ياندە ماتور كيو ملى بر خاتون كوردى. اول خاتون يارلى خاتوتى او ز يانە چاقر دиде آليا پېچىنگىك اىچنە بىش او يوق اينه سى طاشلادى. يارلى خاتون بو بلە كاي بولەك او چون نى او يلارغە دە بلە دى. آنك اوچون بو بلە كاي بولەك بىش كە دە ياراوسز تو سلى كوروندى. آقشام أينه لرنى او ستمل او سته صالحىدە يوق لارغە ياتدى. ايرتە بلەن طورۇينە او ستمل او سته دە ئورلگان ايکى ياكا او يوق ياطا ايدي. خاتونك بو ايشكە يىك ايسى كيتدى. آقشام طاغن

أينه لرنى اوستە قويوب ياتدى . ايرته بلەن طاغۇن ياكا او يوقال
بولغان ايدى .

اما ايندى اول بو طرش اينه نك قاييان كىلگانن آكلادى . بو
ماتور اينه آكارغە ماجى بالاسن قزغانقانى اوچون يىرلكان ايدى . اول
بو طرش اينه دن او زىنه ، بالالرىنە يتەرلەك او يوق ئوردرەكىندن سوڭ ،
قالغان أويوقلىنى صاتارغە باشلادى . شولاي بار اطوردغاچ بوتون عمرىنە
يتەرلەك آقچەلى بولدى .

يوقو آلدندن

بالالرى عاسى

عفو أيله ، كىچىرىنى ، خدايم جام .
بيك ييش بو كجه له نوب جلاولرم ،
قايى چاقده آرتق شاييان بو لوب كىتوب .
بر چاق يوقد نفته ياما نصالولرم .

كىچرسەچى تاڭزىم ، بىرم ، ئەتى ، ئەنى ،
دە و ئەنسىم ، آپايلرم ، باباى ، ئەبى ،
حضور كىدە كۆھر ياشم توگب تىيم ،
قبول ايله تاڭزىم ئىلى ، مىن بيك (نهنى)

یوقو مده کورسە تە گل یامان توشلر،
آندن قورقوب او ينانقالىم ھمان، كىچلر،
ايىتە بله مين طورغاندە ماٗتورد بولوب
گورلەب طودسون شىز شتر، يانغان پىچلر.

ھر براشنى انكایم نك ايسنە توشۇر،
دىسون آكار بر فرنستە ك: «قويمق بىش!»
ايىتە بلهن قويىق آشاب چاي اچكا چدن
تاڭرىم سىكا قىلورمن مين مكىلب شكر.

ايىتە كون ماٗتورد بولسون ھم يىك آياز،
باقچە مىزدە تورلى قوشلر يىر سون آواز.
شاييان ئىنم قورچا قىرغە يېتە سونلە!
يىكىرە ك مۇنسۇن ايدىگى لوح الحفظۇغە ياز!

آلتون ايڭىمكى

اورمانلى طاو باشندە ظاهر، محمد اسمىنە ايکى مالاي بلهن فرييدە
اسىلى قز يورىلر ايدى. مالا يلىرنك آتا، آنالىي بىك باى بولوب
قرنک قىل بولسە يارلى ايدىلر. بول بىر بىرىنە اوّلدەن بو طاولىدە يەشە

کان کارلیک لر طوریستنده حکایه‌لر سویله گان بولالر ایدی. منه قایداندر کیسه ک کنه آلانک آراسنه چال صاقاللى بر قارت کیلوب چندی. اول بولارغه «سز بیک عقللى بالالر ایکانسز کیتمزدن اول سزگه برآز بوله ک بیره‌م، دیب کسەستنده کای ایکمک لر چفادوب بالالنک او چى سنه‌ده برهه ایکمک بیردی. اوزى آشفه، آشفه صاولاشوب ئللە قایه کتدى. ایکى مالاي، يارلى قارت نک ایکمک بیرو وینه کوله‌لر، بزنک اویده‌ده ایکمک بز بار، بیرو دلک باشقە بوله‌گى بولماچ ایکمک لرن اوزنه قالدر سون دیه‌لر ایدی. منه ظاهر چرقانوب ایکمک نی بیرگه طاشلادى. ایکمک طاودن توگله نوب کو زدن يوغالدى. محمد مینم ایکمگم ده سینک کنى ئزله سون دیب او زنک کنده طاودن توبان تگه رتدی. بویکل عقللى بالالر قزندە او زلرندن اورنه ک آلو اوچون قوتورت ديلر. أما فريده ایکمگن آیا پقچە توروب مین ايندى آز بولسەدە اويمه آلوب قايسەم اتكام انکام بیك شادلانورل ديدى. كىچ بلهن فريده نک انکاسى ایکنک نی كىسکاج بردەنى كورسون، اچىن زود بـ آتون كىسەگى توشدى. بولار بـ آتون بلهن محمدلردن ده آرتق باى بولدىلر. مالاي لر فريده نک بختن اشتکاج او ز ایکمک لرن آتقانلىقلرىنه بیك او كندىلر. او زلرینه أچولا نوب بـ بـ نىيجه طابق طاوغە باروب ایکمک لرنى ئزلەب ده قارادىلر. أما طابا آلمادىلر. فريده نک اوينىدە كيلر همه سىدە قارتىھ چىكسىز رحمت لر او قىلر دعالى قىلەلر ايدى.

مینم دوستلرم

قینی ایدی آنی آرسلان، بردە طورى، كىلن ياقلى آنی، تلى بلهن يالى.	مینم ماجم اوچاۋ، صارى آرسلان بىرە، قارە فارغە ايكَاو، آپياق كىلون اوچاۋ،
ايكا و بىت كوكاسز! طوروغۇن اوروشىز! اويناغۇن اوېكە سىز! بۇلمۇسز كوكاسز!	آرسلان طورە ايرىتەن يوا كوزن، بودن، يوزن، باردى يىن. مياو، مياو اويان.
ايىدى آلار اوچىدە دوست بىتون بتوندە كوكىلى بىت شوندە مياو، مياو لاودە	ئەنە كىلە آرسلان باطر، آچو بلهن قاتى اىتە مىكان: ايىتە ئەلى شايىان،
أنه آلار اوچاۋ، كىلە سوتىكە مراو، مراو بلهن آچو كوكىلى بىت براو...	مياو، مياو، كىلە اول كىلن دە ئەنە قارە آوردى ئىللە؟ طاوش جىمى ئىلدە؟

يولداز تنگه لر

ايىكى زماندە بىركچىگە قىربارايدى. آنک اتکاسى وانکاسى اوڭان ايدى. شوڭار كودە اول يېيم دىب اينلە ايدى. آنک آشارغە ايكمىگى يوق. يىارغە اوپى يوق هىچ برأيبرىدە يوق ايدى. دىنيادە بىركى دە بولغانغە بىرىتى اول آولنى طاشلاپ اورمانغە طاباكتىدى. «آنده كشىلەر بولماز مىن آلامەم بىلەن اوزمىكە قالىرمن، دىوب اوپلى، اوپلى، اورماندىن قرغە چىقىدى. قىنكىك بىر يولىدۇن بارغاندە آكى بىرقارت طوغرى كىلدى: «آشارغە ئىبرىم يوق، مىكا بىراز ايكمىك بىردىمىڭ قزم؟... دىدى. مىكن قرقۇلدەغى بىرىسەك ايكمەكىنک بارندە آڭارغە بىر دىدە صاولق بىلەن آشا بابا دىوب قارىدىن آيرىلدى، بىراز طاغن يورگاچ بىر مالايغە طوغرى كىلدى: «مېنم باشىنى يلىترغە برأيبرىمە يوق، باشم بىك اوشى آپيا! مىكا بىردىرسە بىردىمىڭ؟»

اولدە باشىندا غىشالىنى بالاغە بىردى. بىراز كىتكاچ يىنە بى بالاغە طوغرى كىلدى. ايندى مونسنىك كاوشى يوق ايدى. آثارغە دە كاوشنى بىردى. بىك اوذاق يورگاچ طاغن بى بالاغە طوغرى كىلدى. اولدە كولك صورى ايدى. اول مىكن

کولکنی ده بیردی . صوک یوگره یوگره ایکنچی برقارانقی او رمانقه
باروب کردی . آنده ده برمالای طوغزی کیلوب اج گولکی
صورادی . مونده حاضر قارانقی ، شریالانفاج بولسەمەدە کشی کورمن
دیوب آتی ده بیردی . قارانقی تون یکب او رمانده ، یالغز ویالانفاج
اللهعەدعا ایته بیرکان نعمت لرینه قارشی شکراپیته ، باشقەملنی کیوملری
بلەن سویندرە بلکانی ایچون شادلانا ایدی . شول وقت کوکدن
یولدزلر یا ووب کومش تىكەلرگە ئەيلە باشلا دیلر . آنک اوستنە برماتور
کولکدە تو شدی . کوکدن تو شکان تىكەلرنی ده ایته گنه جینادی . شولای
ایتوب ایندی اول بیک کوب آقچەلی ، بیک بای بولسی .

منه اولوتاڭ منك بولە كلى
چىچكلى يازلى ، قادرلى قىلى ،

حوربىك جەيلرى ، آشلى كوزلرى ،
آچلاپزكە او رمان قر بولون يوللرى .

طولوشادلىق بلەن جەي ياز كونلى ،
سويندرە بىنى چت ، چت ، چت قوشلى .

بللو

جیبر جیبر،	قیاج قاشم،
سین بیک تیبر	آصل طاشم!
کوبره ک اوینی سک!	یوقلایق ایکاو
آل گولارنی،	یوقلا ایرکه،
زنبورنی	یوقلا بیکه،
اوزى قوییسک.	به و کای، بللو، به و!
کیل کلکایم	خوب لر خوبی
زنبل کایم!	آلام طوبی
یوقلایق ایکاو	پشکان طولغا نسک!
یوقلا ایرکه	بوچاغنده،
یوقلا بیکه	سین طاغنده
به و کای، بللو، به و!	چیبر بولغا نسک.
یوقلا شوندہ،	آلام قایم،
سین توشكندہ	آپا قایم!
قولدن منرسک!	یوقلایق ایکاو
آلام چار،	یوقلا ایرکه،
آرباسی بار	یوقلا بیکه،
مونه کوررسک!	به و کای، بللو، به و!

يول يولداشک،	قولو تقایم،
هم قولداشک	کیل جاتقایم!
سیکا بار اشده،	یوقلا یاقایق ایکاو
هم صافلاوچی	یوقلا ایرکه،
هم یاقلاوچی	یوقلا بیکه
بولسون فرشته.	بهو کای، بهلو، بهو!

کیل بودره کای
 فرشته کای!

یوقلا یاقایق ایکاو
 یوقلا ایرکه،
 یوقلا بیکه
 بهو کای، بهلو، بهو!

آلتون قز

شهردن چیتده قریاندە غنە برکچکنه اویده برایرلی خاتونى یەشى لر
 ایدى. بولرنك بردن بر قزرلى بار ایدى، اسمى ده «آلتون»، ایدى.
 بوکچکنه قز يىك ماتور و يىك چايا ایدى.
 برکون ايرته بلەن آناسى صىيرلۇ صاوارغە كېتكاندە آلتون قزدە
 اورنىدىن طوروب اچ كولمكچەنكە ايشكىدىن هواني قارادى. بو

ماتور یاز کونی آنی اورمانه چاقه ایرته یاغمور بولور چنا آمازسک
دیگان کبک کورنه ایدی. ائی ایرته که یاغمور یاوار یاخشیسمی مین
بوکون یورورگه جنه یم دیوب اویلا دیده، شول کوینچه اوینک آرقه سندن
قرغه آندن بله کای اورمانه کتدى. آنک اورمانه گرگان کورگان
بله کای وزور آغاچلر، آنارغه باشرنی سلکوب جرلا شرغه طوتوندیلر:
«یالانماچ قز!» سینک باشماغک، کولمه کک یوق، برگنه
اوینک بار. اگر آنی ده یوغالتىشک آیاغک ۋوشور. تىزىدەك اویکە
قایت!» اول بوسوزلرگە بردە قولاق بيرمى، اورمان بويلاپ يوکە
ایدی. يورى طورغاج صوبىينه كىلدى، آنده بىر اوردەك: ۋاق ۋاق
ایتوب بالالرى بلان سوپىلە شە ايدى. آتون قزنى كورگاچ، اوردەك
آڭارطا با يوکروب باشنى صو زدى، آوزىتى آشارغە سوراغان كبک
ایتوب آچدى. آتون قز بردە قورقىچە ئوردەك نك فارشوسنە باردىدە:
«چقىرما، براز ۋاقلا دا ووك بوتسون، آوز كىنى ياب!» دىدى.

ئوردەك: «أى آتون قزىسىمسك؟ مين سىنى طانادام، زنھار
آچولانمە! نى حالىشك؟ انىڭاڭ، ايسەنلىرىمى؟ سينك بىزگە قوناقە
رەحيم ايتۈوگ بىنك اوچون زورالىفات، يېك رحمت، قاييان ايسىگە
توشوردەك؟ بوکون سين بىنك يەنەن كورور اوچونى ايرته طوردەك؟
چنلاپ موندە يېك ماتور توگلى؟ كوكىلى بىت! آتون؟؛
— ئوردەك، أىتچى زنھار، بوقدر كوب صاندوغاچىرنى قاييان
آدشك؟ — صاندوغاچى؟ قاييان كىلگان اول صاندوغاچ؟ بولار بىت

همه سی ده مینم بالالرم. بولارنک طاوشری غنه نه زک شونک اوچون
کویلری باشقه تورلى ایشتلە. اوست لرنده ئىل يونلىدە يوقدە يالغز
قل لرى بار.

— مندە كوبىرقۇنى؟

— ئى بىتوشىدە كوبىرقۇ شول. أما سين چناسڭ كىلسە مىن سىنى
شاداق بلەن اوزم چناردىمن. دىوب ئوردەك سواچىنە توشوب
اوستنە يلاق چىچىكمى يا فراغى قويدىدە آنك اوستتە آتون قزنى اوطر
توب صونك آرياغنە آلوب چىقىدى. بلەكاي اوردەك بالالرى دە
شادلانوب آنالرى آرقە سىندىن قالىجە يوزھلر ايدى. يولىدە آتون قز
ئوردە كىن سوراسە: «ئوردەك! سين بالالركىنى يىدرەسڭ سوڭ؟»
— آلار ئولن آشى لر، چىستا صواچەلر، قوم آشى لر، البت مونك بلە
نکنە اوسمە آمازىلر ايدى، آللە ياردەم ايتە، آلارغە باشقە آشلاردە طابلا. قاي
بروقت قوم اچنده بىر اورلاق، چواچنده بلەكاي قوردلەن، بالقلر طابالار.
صونك آرياغنە آياغن باصقاچ آتون قز ئوردە كىگە رەخت لر ايتە
ئوردەك دە آنارغە كېرەك بولغانان صايىن مىنى چاقر، هە ئىشكە حاضر
من، مىنم اوچون ھىچ بىر نرسە توگل. ئى كە ئى كە سلاملىرى سوپىلە ايسەن
بۈل، دىب سوپىلەشە، سوپىلەشە آيرلەشدىلە.

آر ياقتىك كىشك قىلرنده يوگروب اوئى طورغاچ، آتون يەشل
أىيرل آشاب طورغان طورنانى كوردى. يوگره، يوگره يانته باردىدە:

«نی آشیسک ؟ طورنا ؟» دیدی . طورناده : «باقا بو طقهسی ، باقا
بو طقهسی ، آتون قزم اما ، بوسینک او چون توگل .» طورنا ، باقانی
آشاب طویناچ سو بوینده اوزون آیاقلری بلهن با صوب طورغان کیلش
او زینک ، او زون بورن صوغه با طروب آتون چنایاقل سوت . آپاق
ایکمک چغاردي . صوك برياق فاناتن کوتاروب اچندن بر قومطى
کافيت چغاردي . آتون ، ايرته دن بېرىلى يوگره يوگره آچقانغه ،
طورنا قستاغانچه اوچ آشارغه طوتوندى . طویناچ رحمت لر بلهن
يوگر وب طاغن اوينا رغه كىتدى ، كوبده بار مىچه زنكر ، ماتور بر كوبه
لتكه قادرسى كىلدى . تول بىك نىچكه حيانىنك كوكدە شاد او چوينه
آتون قز ييك قز قدى : «أيده ايكا و يوگر شىك» ديدى زنكر كوبه
لكده : «يارى ، يارى ، يالغى سين ، مىنم كوله كىنى طوته كله ترسك ؟»
مونه بولار ييك شاد يوگرلر ، بر طورمېچه بىر بىسى قۇوالىلر ، بر آزغنه
يال ايتوب طاغن يوگره ، يوگره آقشا منى يىكىرىدىلر . كون قارانغلانه
كىچە ياقلاشه ايدى ، آتوندە براز يال ايتەراو چون يرکە او طوردى .
ياندە ماتورنه زك قر چىچكلرى يوقلىلر ، آلارده آنك بىك آرغانلر
بوغاي ؟ مه تروشكە ده ايسنهب باشنى سلكته ، سلكته يوقوغە كىتوب
باره ، كوزلرى أللە ، آق او زون چەچەك يوقلارغە كلى ، كوزلرن ،
يوماده آجا آقرنەتە ياندەغى متروشكەكە : «مه تروشكەم فرشتم ،
صادىك صناسون ، يوقلا تەتى بالام . (آخر بو مه تروشكە نك
آناسى در .) مه تروشكە بله كايگە ماتور باشن يان قويوب يوقلى ،

باشلەتكە ماتور چەله رلرى آنک صارى باشن ، كچكەنە يوزن قاپلى لر
اول ايندى طاوشىز ئىزلىق تىرهن يوقوده . منه آنک آناسى آق چەچە
كده يوقلاadi . آتوننىڭ ئەيلەنە سندە بۇتون چىچكلىرى ايڭ كچكەنە
سندەن ، ايڭ زورىنە ختلى يوقلاadiلەر . براز يال ايتىم دە سەڭرە اويىگە
كىيىمن ، دىوب اوپلانوب اوطرە طورغاچ آتوندە چىچكلىرنىك
يوقلاغانلىرن كوروب ايركىز كۈزلەن يو موب يوقىغە كېتىدى .

اول راحته نوب ، كىك ، ماتور قىدە يوقلى ... اما مىسكن ئىنسى ،
ايىتە دن بىرلىنىچە مرتبە ئۆينىڭ هەرتۈشۈن بۇچماقلەرن باچقىچ
آستلنەن ، چولانلىرنى ، ازلى ، اورماننە قىرلاغە كىتە ، سوبوبىنە توشه دە
مۇنكى آرىياغە چىقىماندە دىوب كېرى قايتە ، طاغن براز طورغاچ ، طاغن
ياڭىدان ازلىكە باشلى ايدى . آناسى دە شەھر بويىندا فەن كوروجى
بۇلمىانى ايكان دىوب ازلى ، ازلى طابا آلى آقشام غەنە قايتىدى .

بۇتونلای قاراننى كىچ كىلوب دىيانى قابلاadi . آداسقان بالارنى
اژلاپ يوروجى فرشتەلر آتون قرغە كىلدىلەر . بىرىسى آقرىقەنە اوياندە
مېچە آلوب شەھر اوستەنە طوغىر و اوچروب كېتىدى ... آتون قز
ماتور فرشتە قانادلىنىك ، يومشاق سلکنولىرى آستىدە سىز مېچە
يو قلى ، يوقلاغان كويىنچە كوكە اوچا ايدى . فرشتە ، شەھرنىك ، لامپلەرى
سونكىان ، قاراننى اويلرى اوستىدەن يېك اوزانق اوچدى ، اُك
صوڭك شەھر چىتىدە اوطنى سونمۇگان بىر بىلەكاي اويىگە طاباتوشىدى .

اچنده، کچکنه اوسته ل باشنده بر آتا بلەن آنا جلاب او طرە ايدى.
ترە زەدن، فرشته اوينك اچنده كىلرنى كورگاچدە. أكىركەنە ايشكىنى
آچدى، آتون قزنى باصقىچ آستتە قويوب ينه ئاوشىزغە اوچوب
كوكە كېتدى.

مسكن آنا، طاغن بالاسن ئىزىز مكچى بولوب طوردى: اينك
«ايندى بوتون يېرىنى ازلاڭىڭ اېيج» دىكان سوزلرنە قولاق آصىيچە.
طاغن باصقىچ آستلىرىنه توشدى، و باجقىچ آستتە صوغَا باقاندر دىوب
قاينرغان قزنى طابقاچ شادلغىنە قچىردى. ايرىدە يوڭ وب باردى.
ايکىسى بىردى يوقلاغان قىلارن قوچاقلارىنه آلوب او بەلر، سوپەلر،
ايدى. آتون قز بوتون كون يوڭوب آرغان، طالغانقە، آلانك
بوتون شاو شولىن طويمىچە، اولى كېك يوقلى دە يوقلى ايدى.
أتكاسى بلەن انكاسى «بوتون كون نىچە مرتبە باصقىچ آستن
قاراب طابغان ايدىك. حاضر طا بدەي. بونىندى اش! موندە اش
ياخشى بولۇرغە او خشامى. ايندى شولاي بولسەدە بىز قز بىزنىك
طالبغانە شادلاناتىق، دىوب سوپىلە، سوپىلە اللهغە شىركەتەل،
سوپىچ لىرندىنى اشلىگە بلىرى لىر ايدى.

ياوغه گېتىكىاندە

مېن بىر تۈركىن دىنیم، جىسم يېك زوردرد.
 اچم طشم يالقۇن بىلەن طولودر.
 انسان بولغانى و طېتك قولودر.
 تۈركى بالاسى أۇدە طورماز، كېتە دمن!

آللهم نك كتابنى باصد يرتمام
 تاتاد چىنك بايراغنى آلد يرتمام
 دشمانىنى و طئمه كرتمام
 تاڭرى أوي ويران بولمىز كېتە دمن.

بو طو فراقلر بابالنك او چانى
 أويم آولم ھەممەسىدە بو يېردى
 منه وطن، منه تاڭرى قوجاغى
 أنا يورطن، بالا طابماز كېتە دمن!

تاڭىم شاهد طور اچقىن سوزىمە.
 ملىتك سوپىگولرى اوزمىدە
 وطنىدىن باشقەسى يوق كۆزىمە
 آتا يورطن دشمن آلىز كېتە دمن!

آق کولکگه کوز یاشمنی سورته رمن.
قاره طاشقه بجا غمنی بله رمن.
بودنیاده بره وده قالمی کیتر من!

جناب حق حضرتلىرى

الله تعالى حضرتلىرى باردد. بىردر. كوكدە يېردىھ صودە بولغان
حیوانلنى، اورمانلنى، قىلرنى، صولرنى، كوك و يېر يۈزۈنى
ھەسندە يارا توجىي الله تعالى حضرتلىرىدە. بىنى، بىزنىڭ انكابىزنى
أتكابىزنى، آپايى و آبظى لر بىزنى دنياغە كىتروچى يىنه الله تعالى
حضرتلىرىدە. حق تعالى بىزنىڭ ھە بىزنى بىكىرە كىدوھ يالغان سو يەمەكان،
اوصالق اىتمەكان كىرييئە كان بالالرنى يارا تەدر. شونىڭ اوچۇن
اول بىزگە انكابىزنى أتكابىزنى بىرە، او يىل ماتور كىيىملە طاتلى يېش لر
بىرە در. مىن دە أولوغ تاڭزىم نى بىك يارا تامن. ايرە آقشام
آكادعآلر قىلوب رحمت لر اوقيمن. الله تعالى حضرتلىرىنىڭ بىك
سو يېگەن قىل لىينە بېغمىر دىھلر.

ا ب پ ت ث ج چ
ح خ د ذ ر ز ڙ س
ش ص ض ط ڙ ع
غ ف ق ڪ ل م ن
و ه لا ی

۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔
= = = = = = =

قَالَ دَخَلَ دُخَلَ اِنْ
قَبْلُ سَفَرٍ اَمْرِهِ قَوْمٍ
(قَوْمِنْ) خَيْرٍ كِتَابٌ يَوْمٌ
عَذْبٌ مِنْكُمْ تَكُونُو (اِنْنَا)
اِنَا وَآهَا اِنَّ سَوَاءٌ

حَقٌّ جَزَاءٌ اُنْزِلَ فَمَنْ
شَنِيءٌ فَإِنَّ كُلَّ بَيْتٍ ذَهَبَا
شَهِيدٌ كُفَّارٌ غَافِلٌ مَقَامٌ

عَلَى أَمَنِ الْكَانَ إِسْرَئِيلَ
بِهِ لَهُمْ نَاصِرٌ أَخَذَ ذِلِّكُمْ

سَبِيلٌ يُحِبُّ بَعْدَ ذِلِّكَ
عُلُمُ نِسَاءٌ مِّنَ الَّذِينَ إِذْ قَالَ
شَرِيكٌ يَدْنِيْكُمْ يَشْعُرونَ
أَنفُسَكُمْ أَجْوَرُهُمْ أَبْنَاءُ
الْحَقِّ مُطَهِّرٌ وَرَبُّكُمْ رَبِّي
يَقُولُ لَهُ مُصَدِّقاً إِذْ قَالَ

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

كلمة توحيد

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ.

كلمة شهادت

أَشْهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

آمَنتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُولِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدْرِ
خَيْرِهِ وَشَرِهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثَ بَعْدَ الْمَوْتِ.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَبِتَارِكَ أَسْكَنَكَ وَتَعَالَى جَهْدُكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۖ اللَّهُ الصَّمَدُ ۖ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۖ وَلَمْ
يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ ۚ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

قُلْ آعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۖ مِنْ شَرِّ مَاخَلَقَ ۖ وَمِنْ شَرِّ عَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۖ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْمُقَدِّسِ ۖ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۖ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

قُلْ آعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۖ مَلِكِ النَّاسِ ۖ إِلَهِ النَّاسِ ۖ مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْغَنَّا سِ ۖ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۖ مِنْ أَجْنَةِ
وَالنَّاسِ ۚ

رَبَّنَا آتَانَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابًا أَنْفَازًا .

سورة فاتحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ • أَلَّرْحَمِنِ الرَّحِيمِ • مَا لِكَ
يُوْمُ الدِّينِ • إِيَّاكَ تَعْبُدُ وَإِيَّاكَ تَسْتَعْبِدُ • إِهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ • صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ • عَيْرِ الْمَضْطُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
الظَّالِمِينَ •

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ • فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحِزْ • إِنَّ شَائِكَ
هُوَ الْأَبْرُرُ •

بز نک پیغمبر مز

بز نک پیغمبر بز نک اسمی محمد مصطفیٰ صلی الله علیه و سلم در آناسنک اسمی آمنه، آتاسی عبد الله ایدی. اول مکه شهروند طوغدی. بیک بله کای وقتده ئوق اتکاسیده انکاسیده وفات اینکانلر ایدی. شونک اوچون اول یتیم بولوب اوسدی. اول بله کایدن بیک عقللی بولغا نه آنی بتون طوغانلری چیت کشی لرده چن کوکلدن یار اته لر ایدی. هیچ بر وقت اول یا لغان سویله می، ایپه شلری بلهن قیناشی اوز باشه آولاقده یوریسن بیک یار اته ایدی. هر برکی آنک عقنه حیران قالا، او زلرینک ده شوندی بالالری بولووی اوچون زور تاگریغه یالواره لر ایدی. ایندی اول زورایه باشلا غاچ بتون یورط خلقی آکنا «یا لغان سویله می طورغان» محمد دیب اسم قوشقا نلر همه سیده بره ر اشلری بولغا نده عقل اویره نو اوچون محمد که کیله لر ایدی. اول قرق یاشنه کیلکاندہ پیغمبر بولدی. الله تعالیٰ آکا فرشته آرقی قرآن کریم فی بار دی. پیغمبر مز ده اویره تولکان ره و شده خلقنی یاخشی لقنه اویره توب یاما نلقدن طیارغه باشلا دی. مو نک اوچون بیک کوب خلق آکادشمnde بولدیلر. مو کار ختنی «طوری سوزلی محمد» دی یو چیلر نک کوبسی ده یالانجی محمد دیه رکه باشلا دیلر. اما پیغمبر بو سوزلر که قولاق بیرمه دی. امیدن او زمی او ز اشنده دوا م ایندی.

شولا يوق آنک سوزن طکلاب ایه روچیلر قدرله وچیلر ده
بیک کوب بولدی.

بروقتلر پیغمبر نک دشمنلری آنی او ترگه بولناچ اول الله نک
أمری بلهن طوغان يوردى مکه نی طاشلاپ مدینه شهرینه کیتدى. بو
کوچوگه هجرت دیه لر.

آنده ده اول اوز اشنده دوام ایتدى. موندە آڭا ایه روچیلر
طاغنده آرتق طابلدی.

اول يکرمى اوج يل خلقى قرآن كريم قوشقانى بويىنچە اوندە
كاج آتىش اوج يەشندە وفات ایتدى. قبرى مدینه شهرنده در. اسمەنە
روضە مطهرە دیه لر.

ھر يل صاین بیک کوب مسلمانلر آنک طوغان يورطن و قبرن
زيارت ایتو اوچون مدینە و مکه گه باره لر. بو كىشى لرگە
 حاجى دیه بىز.

Verlag »Der Neue Orient«, Berlin 1918

Gedruckt in der Reichsdruckerei, Berlin